

Länsstyrelsen Västernorrland
Kommunfullmäktige Ånge kommun
Kommunstyrelsen Ånge kommun

Kommentarer till ansökan från Storåsen Vindkraft AB angående etablering av vindindustriområde kallat Storåsen.

Storåsen Vindkraft AB med moderbolaget RES Renewable Norden AB, tidigare Nordisk Vindkraft, hade sitt första och enda särskilda samråd med oss bybor 2016. Då handlade det om 56 verk, när första ansökan lämnades in var det 47 verk och nu är ansökan på 24 verk.

En av anledningarna till denna minskning är att det på fastigheten Lillmörtsjön 1:76 som ägs av SCA finns däggdjur, fåglar och växtlighet som är skyddsvärda.

I den ansökan som Kommunfullmäktige nu har att ta ställning till, innan Länsstyrelsen Västernorrland fattar sitt beslut, står det på sidan 5 att SVAB minskat antalet verk efter tidigare samråd. De anger att ett nytt samråd hölls 2020, vilka handlingar låg till grund för det samrådet?

Lillmörtsjön har idag Klevberget öster om byn med 24 verk, varav 19 st är synliga från byn. Det närmsta på ett avstånd av ca 3,7 km. Till väster finns Björnberget med 60 st verk, varav 4 st är synliga från den högst belägna fastigheten som är bebodd året runt. Det närmsta är på ett avstånd av ca 7,5 km.

Hur har SVAB säkerställt att beräkningarna för de kumulativa effekterna är tillräckliga?

De verk som är på Klevberget är 200 meter höga och Björnberget är 220 meter höga. SVAB ansöker nu om att få bygga 240 meter höga verk på Storåsen, det betyder att med de höjder som dessa verk placeras på så kommer ljud och ljus att få en ännu större spridning. I bilaga B.1.11 synbarhetsanalysen så kan man se att dessa verk kommer att synas vida i Torps socken. Det visuella är inte det största problemet, det är ljud och ljus.

I fotomontaget bilaga 10 från Lillmörtsjön som betecknas som Lillmörtsjön Ö är foton tagna från den absolut lägsta punkten i byn och det är i en vägkorsning. Det är inte taget från byn eller någon fastighet. Varför väljer man att ta ett foto från den absolut lägsta punkten som finns och det är inte ens i byn?

I det som betecknas Lillmörtsjön V är foton tagna från byn och fastboende, men det är angivet att närmsta verk är 3,2 km bort, i ansökan på sid 6 står det angivet att närmaste bebyggelse för fastboende finns vid Lillmörtsjön 2,3 km från industriområdet. Betyder det att projektområdet

sträcker sig 900 meter längre ut från det närmsta verket? Varför finns inget fotomontage från den högst belägna fastigheten som är fastboende?

På sidan 7 anger SVAB planerade vindkraftsetableringar, varför är det inte uppdaterat med att de är uppförda och i drift? Klevberget med 24 st verk är tre kilometer nordost från Storåsen och Björnberget med 60 verk är max 8 kilometer västerut. I Ljusdalskommun finns Gubbaberget 9 km sydväst med 12 st verk.

I bilaga B.1.1 Synbarhetsanalys finns inga fastigheter utmärkta på kartan och det är väldigt svårt att få en bild över hur många verk det kommer synas från varje by. Som jag tolkar det är det 21-24 verk som kommer synas från vår fastighet Lillmörtsjön 1:80. Trots det så finns inget fotomontage från den punkten. Varför finns inte det?

I det ljudimmissionsberäkningar som är gjorda finns mätpunkter angivna, men jag kan inte tyda om de är gjorda vid en viss fastighet. Vid vår fastighet Lillmörtsjön 1:80 har SVAB inte gjort någon beräkning enligt bilaga B.1.1o som är den kumulativa beräkningen. Det man ska ha i åtanke är att detta är skrivbordsberäkningar gjorda av SVAB. Det har inte gjorts någon kontrollmätning av ljudnivåerna från Klevberget ännu, och vi har vid flertalet tillfällen sedan driftstart uppmätt över 40 dB inomhus. Utomhus är det vid väderlek med hög luftfuktighet ett muller som överstigit 70dB vid ett flertal tillfällen.

Den ljudimmissionsberäkning som SVAB har gjort är endast en skrivbordsberäkning, det visar inte de verkliga ljudnivåerna.

I ansökan på sidan 6 står det att det finns ett nätverk av skogsbilvägar inom projektområdet. Det kan ge uppfattningen att det finns vägar som går att använda för detta projekt, men så är naturligtvis inte fallet. I bilaga D som är en exempel layout så går det att se att i princip alla vägar är nya vägar. Det vägnät som finns är inte tillräckligt stort och vägarna är för smala.

Sidan 8 så skriver SVAB i punkt 19 att det inte finns några sammanhängande eller skyddade kulturmiljöer, såsom kulturresevat etc.

Fastigheten Lillmörtsjön 1:76 är idag en stor sammanhängande fastighet som ägs av SCA, och den ingår i det stora område som är Finnmarker dit svedjefinnarna kom på slutet av 1500-talet. Till byn Lillmörtsjön kom de första svedjefinnarna 1600. Självklart har skogarna och markerna i det området ett kulturellt värde, hur tar SVAB hänsyn till detta?

Sidan 11 punkten 32 så står det att de djurarter som finns inom projektområdet redan idag starkt påverkas av människan i form av skogsbruk och utbyggt vägnät. Det är inte med verkligheten överensstämmande. Skogsbruk bedrivs men det finns inget utbyggt vägnät, det finns vägar som klarar en timmertransport vilket inte går att jämföra med de transporter som ska fram i vid bygge av vindkraft.

Sidan 14 punkten 51 står det att risker för nedfallande snö och is ska orsaka en olycka är mycket liten. Vidare står det att det i området saknas bostadshus och att relativt få människor rör sig i området när väderförhållandena är sådana att risken för isbildning är stor. Hur kan SVAB uttala sig om i vilken väderlek det rör sig människor i området? Fastigheten Lillmörtsjön 1:76 är idag huvudfastigheten för Lillmörtsjöns jaktlag och de jagar i alla möjliga olika väder.

Sidan 21 punkten 64 står det angivet vad den beräknade produktionen är, viktigt att komma ihåg att det är beräknat på den installerade effekten inte vad det verkliga utfallet är. Idag är utfallet av vindkraften ca 30% av den installerade effekten.

I bilaga C teknisk beskrivning går det att läsa om kraven som ställs på vägnätet inom industriområdet och anslutningsvägar. På sid 21 går det att läsa om den tilltänkta transportvägen till projektområdet. Tanken är att transporterna med vindkraftdelar och alla andra transporter som ska gå på väg 524 vilket är grusvägen till Lillmörtsjön. SVAB skriver även att det finns en enskild väg av relativt hög klass mellan Stor-Grundsjön och Lillmörtsjön, den bedömningen känns väldigt tvivelaktig.

Väg 524 är en väldigt smal väg som håller minimimått enligt Trafikverkets regler, dessa mått är inte tillräckliga för de transporter som ska gå till och från industriområdet. Vem och hur tänker man att denna väg ska kunna användas?

Bilaga B11 visar skuggberäkningar, om man tittar på sidan 22 så kan man få en bra bild över det sammanhängande industriområde som växer fram på södra sidan av Ljungan. Är det den miljö vi ska ha i kommunen och är det att värna om boende i skogsbyarna att bygga industriområden på varje höjd?

Det är svårt att läsa skuggberäkningarna när det inte finns några fastighetsbeteckningar som hänvisar till de egna beteckningar som SVAB har använt sig av. Varför finns inte en tydligare sammanställning?

Det är förvånande att SVAB har en bilaga B.3.2 som är ett uttalande om rennäring i Björnbergets vindindustriområde. Varför är den relevant för Storåsen, och varför använder man sig inte av den studie som Anna Skarin från SLU gjorde om renar och vindkraft?

I den tidigare översiktsplanen som Ånge kommun hade så fanns ett minimiavstånd mellan vindkraftsområden. Anledningen till det var för att det inte skulle kunna bli sammanhängande industriområden på det sätt som det nu riskerar att bli.

Varför finns inte det avståndet kvar, och varför framstår det som att berörda tjänstemän och politiker tog bort detta eftersom man visste att RES ville bygga Storåsen mellan Klevberget och Björnberget?

Det står i MKBn att risken för läckage av olja från hydraulik eller växellåda är lite. Hur ställer sig SVAB och Länsstyrelsen till det faktum att Björnberget under tiden 2022-2024 mars har haft ett flertal incidenter med oljeläckage? Hur kan SVAB garantera att det inte händer även på Storåsen? Den 9/12-23 skedde en incident där 780 liter olja ”försvann” ut i luften vid ett utsläpp, där finns en pågående utredning om miljöbrott, hur kan SVAB garantera att det inte händer på Storåsen?

Jag har sammanställt en bråkdel av alla de frågor och funderingar som jag har gällande denna ansökan, och några av frågorna är till Länsstyrelsen och några till politiken i Ånge kommun.

Jag och min familj har sedan 2016 haft det här projektet hängande över oss och det är naturligtvis en oro. När Klevberget började byggas så förstod vi på riktigt hur detta skulle påverka oss och då har vi ett avstånd på 3,7 km till närmsta verk. Som jag sagt tidigare så är det inte det visuella som är det värsta, även om det naturligtvis inte är angenämt att ha 11 st verk synliga från sovrumsfönstret där flertalet har turbinen i samma höjd som huset. Den största omställningen är att den absoluta tystnaden är borta och har ersatts av ett brummande ljud i olika nivåer beroende på väder och vind.

Om Storåsen vindindustriområde byggs med 24 st verk och höjden 240 meter ca 2,5 km från vårt hus, där samtliga verk kommer att vara synliga från huset, förstår jag inte hur vi ska kunna bo kvar.

Jag förutsätter att ni som har en plats i Kommunfullmäktige i Ånge kommun tar er tid att läsa i ansökan från Storåsen Vindkraft AB, och inte bara förlitar er på vad tjänstemän och KS föreslår. Det beslut ni nu ska fatta om att bevilja eller avslå ansökan om ännu ett vindindustriområde på södra sidan av Ljungan, påverkar många människor och beroende på utgången så kan flera familjer tvingas flytta från sina hus.

Med vänliga hälsningar

Ann Sjölander